

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Sa/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200007
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8022200007.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v konaní pred sudcom doc. JUDr. Petrom Molitorisom, PhD. v právnej veci žalobcu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., právne zastúpeného JUDr. Michalom Feciľákom, advokátom, AK ul. Jesenná č. 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 580 722 6612 0 zo dňa 8. decembra 2021 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného zo dňa 08. decembra 2021 č. XXX XXX XXXX X a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 01. októbra 2021 č. XXX XXX XXXX X a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

P r i z n á v a žalobcovi úplnú náhradu trov konania voči žalovanému.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania a stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

Preskúmaným rozhodnutím č. 580 722 6612 0 zo dňa 08.12.2021 generálny riaditeľ sociálnej poisťovne (ďalej ako „žalovaný“), príslušný na rozhodovanie podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 677/2006 Z.z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) vo veci odvolania žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 01.10.2021 o zvýšení starobného dôchodku žalobcu na sumu 268,00 € mesačne zamietol v celom rozsahu odvolanie a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej ako „prvostupňový správny orgán“).

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný citoval § 218 ods. 1 a ods. 2 a poukázal na to, že správny orgán prvého stupňa na základe žiadosti žalobcu spísanej dňa 19.07.2021, ktorou žalobca požiadal o prepočet starobného dôchodku a započítanie na účely starobného dôchodku dobu služobného pomeru colníka prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 01.10.2021 zamietol žiadosť žalobcu s odôvodnením, že žalobcovi bol starobný dôchodok zvýšený po započítaní vymeriavacieho základu za obdobie od 01.01.1976 do 30.06.1976 a od 30.08.1978 do 24.10.1978.

3. Žalovaný poukázal na § 65 ods. 1,2 zákona č. 461/2003 Z. z. a na to, že dôchodkový vek žalobca dovŕšil 22.03.2021 a k tomuto dátumu získal 5823 dní (15 rokov a 348 dní) obdobia dôchodkového poistenia. Žalovaný poukázal na potvrdenie Colného úradu Michalovce zo dňa 05.09.2016, z ktorého vyplýva, že žalobca pre vznik nároku na dávky výsluhového zabezpečenia podľa § 58 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) získal dobu služobného pomeru od 25.10.1978 do 30.09.1980 a od 12.08.1991 do 31.08.2016, t. j. 27 rokov a 4 dni v III. pracovnej kategórii. Zamestnanie v služobnom pomere nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií.

Keďže žalobca získal dobu služby zakladajúcu nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu v súlade s § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. sa doba služobného pomeru colníka nepovažuje za obdobie dôchodkového poistenia, preto nebola pre nárok na starobný dôchodok zhodnotená.

Zamestnanie žalobcu nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií, preto nie je možné aplikovať na jeho prípad ani § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 140/2015 Z. z.

Sociálna poisťovňa, ústredie zosúladiť svoju aplikačnú prax so zovšeobecneným názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že pre posúdenie dôchodkových nárokov zohľadňuje aj dobu profesionálnej služby zaradenú do zvýhodnenej I. a II. kategórie funkcií a následne určí aj sumu dôchodku v súlade s článkom 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb.

V prípade žalobcu neprichádza takýto postup do úvahy, keďže obdobie profesionálnej služby colníka nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií, preto prvostupňový správny orgán zvolil rovnaký postup, ako u tých poistencov, ktorí nezískali dobu zamestnania alebo profesionálnu službu vo zvýhodnenej pracovnej kategórii alebo kategórii funkcií.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný zhodnotil každý dôkaz osobitne, všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

II.

Argumenty žalobcu v podanej žalobe

Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, teda Sociálnej poisťovne, ústredie. Zároveň si uplatňoval nárok na náhradu trov konania.

Argumentoval tým, že Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, ako aj odvolací druhostupňový orgán, t. j. generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne nesprávne posúdili dobu dôchodkového poistenia, nebrali do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia. Nebrali do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia a v dôsledku toho nesprávne rozhodli.

Žalobca získal mimo colnú správu 15 rokov a 296 dní dôchodkového poistenia. V colnej správe získal 27 rokov a 4 dni. Spolu 42 rokov a 300 dní doby dôchodkového poistenia. Žalobca splnil zákonom stanovené podmienky pre priznanie starobného dôchodku, podmienku dovŕšenia dôchodkového veku ako aj podmienku doby dôchodkového poistenia.

V rozhodnutiach správnych orgánov uvedená argumentácia, že práca colníka nebola zaradená do I. a ani do II. pracovno-právnej kategórie je nesprávna a nemá žiadne opodstatnenie. Pracovno-právne kategórie upravovali iba vek odchodu do dôchodku.

Žalovaný v odvolacom konaní bol povinný zrušiť prvostupňové rozhodnutie. Konal v rozpore s ustanovením § 218 ods. 2, 3 zák. č. 461/2003 Z.z., keď potvrdil prvostupňové rozhodnutie, v ktorom sa prvostupňový orgán nevysporiadal s námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu. Pochybenie spočíva v tom, že pri rozhodovaní nebral do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia, ale iba dobu, ktorá nebola hodnotená pri rozhodovaní o priznaní výsluhového dôchodku.

Žalobca uviedol, že žalovaný a aj prvostupňový orgán rozhodovali a rozhodli v rozpore s ustanoveniami čl. 33 Dohovoru č. 128, rozhodovali a rozhodli v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá jednoznačne zjednotila aplikačnú prax v skutkovo aj právne totožných veciach. Z uvedenej judikatúry jednoznačne vyplýva, že výsluhovým dôchodcom je možné starobný dôchodok krátiť a nie ho nepriznať.

Žalobca poukázal na judikáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10So/59/2014 z 15. apríla 2014, 7So/138/2011, 9So/15/2016 z 28. februára 2018.

Považoval za preukázané, že žalovaný, rovnako ako aj správny orgán postupovali a rozhodli v rozpore splatnými právnymi predpismi, v rozpore s judikátmi. Nesprávne a nezákonne posúdili vec po právnej aj skutkovej stránke.

Žalobca súhlasil s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania.

III.

Vyjadrenie žalovaného

Písomným podaním zo dňa 04.04.2022 sa k žalobe vyjadril žalovaný.

Poukázal na to, že žalobné námietka sa v podstatnom zhodujú s odvolacími námietkami žalobcu.

Žalovaný sumarizoval obsah napadnutého rozhodnutia a opätovne poukázal na to, že žalobcovi boli na nárok na starobný dôchodok započítané všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy, dosiahnuté v rozhodujúcom období, získané vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

S poukazom na § 60 ods. 2, § 255 ods. 5 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 140/2015 Z. z., ako aj na obsah potvrdenia Colného úradu Michalovce zo dňa 05.09.2016 konštatoval, že keďže žalobca získal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, obdobie služobného pomeru colníka nie je obdobím dôchodkového poistenia, preto ho na nárok na starobný dôchodok nie je možné hodnotiť a použiť pri výpočte starobného dôchodku podľa čl. 33 Dohovoru.

Hodnotenie doby výkonu služby a hrubých zárobkov, dosiahnutých počas trvania služobného pomeru sa podľa zovšeobecného právneho názoru Najvyššieho súdu SR vzťahuje len na tých poistencov, ktorým sa podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. zachováva nárok, vyplývajúce zo zaradenia doby služby do I. alebo II. kategórie funkcií a bol im priznaný príspevok za službu, výsluhový príspevok alebo výsluhový dôchodok, čo nie je prípad žalobcu.

Právne názory prezentované žalobcom v nim uvádzaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR neboli zovšeobecnené, preto nejde o rozhodovacia prax súdu najvyššej inštancie v skutkovo i právne porovnateľných veciach, ktorá by sa ustálila po určitú dobu.

Postup žalovaného bol správny a zákonný, preto navrhol, aby krajský súd žalobu zamietol. Zároveň žalovaný uviedol, že nežiada o nariadenie pojednávania.

IV.

Replika žalobcu

Na vyjadrenie žalovanej reagoval žalobca listom zo dňa 28.04.2022, kde uviedol, že ho odmieta ako celok, považuje ho za nezákonné, na podanej žalobe trval v celom rozsahu.

Rozpor medzi žalobcom a žalovaným, resp. žalovanou v prvostupňovom konaní spočíva v nezapočítaní doby dôchodkového poistenia získanej v osobitnom systéme (v colnej správe). Odôvodnenie žalovaného, že obdobie služobného pomeru nie je obdobím dôchodkového poistenia, a že ho pre účely nároku na starobný dôchodok nemožno hodnotiť, považoval žalobca za chybné, nemajúce oporu v žiadnom ustanovení zákona.

Zdôvodnenia týkajúce sa pracovno-právnych kategórií považoval za nezákonné. Ide o právnu úpravu veku odchodu do dôchodku. Žalobca žiadal o starobný dôchodok až po splnení podmienky dôchodkového veku.

Žalobca tvrdil, že žalovaný, ako aj prvostupňový orgán rozhodli v rozpore s čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach. Rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu je podľa žalobcu v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a krajských súdov.

Na preukázanie správnosti ním tvrdených skutočností príkladmo žalobca poukázal aj na právoplatné rozhodnutia správnych súdov vydané v skutkovo i právne obdobných konaniach, ktoré prílohou predložil. Ide o rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Sa/4/2020 z 28.09.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Sa/14/2020 zo dňa 11.11.2021 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 27Sa/4/2021 zo dňa 15.02.2022.

V.

Duplika žalovaného

Replika žalobcu bola listom zo dňa 31.05.2022 zaslaná žalovanému, žalovaný možnosť vyjadriť sa v určenej lehote nevyužil.

VI.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

Krajský súd v Prešove ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 3 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal v rozsahu žalobných dôvodov v zmysle § 134 ods. 1 SSP a oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe splnenia podmienok podľa § 107 ods. 2 SSP.

Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 23 ods. 2 písm. b) SSP, sudca na krajskom súde koná a rozhoduje o správnych žalobách v sociálnych veciach.

Podľa § 134 ods. 1 SSP je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej uvedené inak. Výnimky z tohto všeobecného pravidla sú vymedzené v § 134 ods. 2 SSP. Medzi tieto výnimky patrí aj správna žaloba v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP ak je žalobcom fyzická osoba. V zmysle § 202 ods. 2 SSP správny súd posudzuje žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach

neformálne a v zmysle § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv, proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

Podľa § 119 SSP Správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutia a konanie, ktoré im predchádzalo, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, lebo rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie, ktorým žalovaný ako príslušný správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa - Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava potvrdil. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 01.10.2020 na základe žiadosti žalobcu o prepočet starobného dôchodku zvýšila starobný dôchodok žalobcu na sumu, na základe započítania vymeriavacieho základu za obdobie od 01.01.1976 do 30.06.1976 a od 30.08.1978 do 24.10.1978. Žalobcom navrhované započítanie obdobia služobného pomeru colníka mu nebolo na nárok na starobný dôchodok zohľadnené, keďže žalobca získal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a doba jeho služby nebola zaradená do kategórie funkcií I. alebo II. , mu obdobie služby nebolo zhodnotené na nárok na starobný dôchodok v určení jeho sumy. Podľa § 65 ods. 1 zákona, poistenc má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore, ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená nepresahuje druhú dávku.

Výsluhový dôchodok, priznaný ako dávka sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z.z. môže od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) len vtedy, ak jeho výška zodpovedá výške starobného dôchodku, primeranej dobe trvania služobného pomeru.

Pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového dôchodku a v nich dosiahnuté hrubé zárobky, a to bez ohľadu na skutočnosť, v akom rozsahu a v akej kategórii funkcii bola doba výkonu služby hodnotená. Až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti, zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac však o sumu výsluhového dôchodku.

Vzhľadom na uvedené pochybil žalovaný, ak na dôvodnú námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, v rozhodnutí argumentoval tým, že príslušný čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, z ktorého vychádza aj judikatúra najvyššieho súdu sa vzťahuje len na nároky poistencov, ktorí získali potrebnú dobu služby v osobitnom systéme, zaradenú do zvýhodnenej kategórie funkcií, zakladajúcu nárok na zníženie dôchodkového veku.

Správny súd tu poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach (rozsudok zo dňa 30. novembra 2015 sp. zn. 1So/127/2014), kde pri výklade ustanovenia § 60 ods. 2 zákona bol vyslovený názor, že právna úprava mala zabezpečiť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok i dávky výsluhového zabezpečenia považované za výsluhový dôchodok podľa § 124 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z.z. plnili funkciu starobného dôchodku osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Je potrebné uviesť, že cieľom zákona č. 328/2002 Z.z. bolo dosiahnuť právny stav, podľa ktorého by pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia, ako keby colníkom, ktorých výsluhový príspevok sa považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, bola doba profesionálnej služby

hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z tohto zámeru teda vyplýva, že cieľom zákona bolo vytvorenie stavu, pri ktorom by súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia). Odvolací súd poukazoval aj na znenie článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 vyhláseného v Zbierke zákonov pod číslom 416/1991 Zb., z ktorého vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (resp. výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok).

Vo vzťahu k tejto právnej problematike sú pre potreby tohto konania použiteľné aj právne názory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené napr. v rozsudku sp. zn. 10So/59/2014 zo dňa 15. apríla 2015 a sp. zn. 10So/11/2015 zo dňa 17. februára 2016. V zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa má za to, že výsluhový dôchodok (a rovnako aj výsluhový príspevok ako dávka sociálneho zabezpečenia považovaná za výsluhový dôchodok) má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru, pričom odvolací súd dospel k záveru, že na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely výsluhového dôchodku. Až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok.

K prezentovaným právnym názorom sa prihlásil aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, napr. v rozhodnutí sp. zn. 9Sk/1/2021 z 27.06.2022, kde v skutkovo a právne obdobnej veci konštatoval, že „na určenie doby starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. má žalobca zákonný nárok, aby mu bola do doby zamestnania započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy už zohľadnené v dávke z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov. Suma starobného dôchodku sa následne zníži podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcemu zamestnaniu, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky. Zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší alebo aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý by mal všetky doby poistenia (zamestnania) hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.“

V citovanom rozhodnutí najvyšší správny súd poukázal aj na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 624/2018 skúmal ústavnú súladnosť týchto právnych názorov v rámci prieskumu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/151/2016 z 27.06.2018, ako aj na rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 389/2017, IV. ÚS 270/2018, z ktorých vyplýva akceptácia prezentovaných právnych názorov ústavným súdom. S ohľadom na uvedené skutočnosti je preto možné považovať námietku žalovaného, v zmysle ktorej nie je predmetná judikatúra najvyššieho súdu resp. najvyššieho správneho súdu dostatočne ustálenou.

Žalovaný pri svojom rozhodovaní o nároku žalobcu na starobný dôchodok daný právnym stavom nerešpektoval napriek v tom čase už dostatočne známym právnym názorom vyplývajúcim z ustálenej judikatúry ako aj súdnej praxe, že poberatelia výsluhových dôchodkov majú nárok na starobný dôchodok i zo všeobecného systému dôchodkového poistenia, s prihliadnutím na dobu dôchodkového poistenia získanú v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, za súčasnej aplikácie čl. 33 Dohovoru číslo 128.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že nielen správny orgán v ďalšej svojej rozhodovacej činnosti, ale aj správny súd je pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych orgánov zaťažený povinnosťou zohľadniť právne názory, vyslovené najvyšším súdom v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti a ktoré sú mu nepochybné známe, či už z iniciatívy účastníkov alebo ako oficiality jeho činnosti, nakoľko tieto sú v zmysle článku 1 ods. 1 Ústavy záväzné nielen pre jeho adresáta, t. j. pre správny orgán, ale aj pre konajúci krajský súd.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) SSP zrušil rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 08.12.2021 č. 580 722 6612 0 v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zo dňa 01.10.2021 č. 580 722 6612 0 a vec vrátil v súlade s ustanovením § 191 ods. 4 SSP Sociálnej poisťovni, ústredie na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní správny orgán pri rešpektovaní právneho názoru správneho súdu (§ 191 ods. 6 SSP) zohľadní pri svojej rozhodovacej činnosti právne názory najvyšších súdnych inštancií vyplývajúce z doterajšej rozhodovacej činnosti v obdobných veciach, a vysporiada sa s otázkou, či do celkovej doby

dôchodkového poistenia u žalobcu po dosiahnutí dôchodkového veku má byť zohľadnená aj doba jeho poistenia v osobitnom systéme dôchodkového poistenia a následne opätovne rozhodne o jeho žiadosti. Sociálna poisťovňa, ústredie je povinná v súlade s § 209 zákona č. 461/2003 Z. z. v odôvodnení nového rozhodnutia uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov na ktorých základe rozhodovala.

Podľa § 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je porušením ústavného práva navrhovateľa na súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko sa účastníkovi správneho konania dotknutého na jeho právach odopiera možnosť efektívne spochybníť takéto rozhodnutie, a preto nie je možné označiť napadnuté rozhodnutie ako spravodlivé.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP, tak, že úspešnému žalobcovi bola voči žalovanému priznaná ich úplná náhrada. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 1 v spojení s ustanovením § 444 ods. 1 SSP). Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná, alebo ho zastupuje vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c), d) SSP, alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 57 ods. 1, 2 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).